

Bevarandeplan för Natura 2000-området Båskbacken

Skuggviol. Foto: Andreas Garpebring

Fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-12
Namn och områdeskod: Båskbacken, SE0810444
Kommun: Malå
Skyddsstatus: Natura 2000: Särskilt bevarandeområde (SAC)
Övrigt skydd: Frivilligt avsatt av markägaren
Markägare: Sveaskog
Förvaltare: Länsstyrelsen Västerbotten
Areal: 11,3 ha

Karta

Båskbacken
Områdeskod: SE0810444
Kommun: Malå
Area: 11,3 ha

Länsstyrelsen
Västerbotten

Gräns för Natura 2000-området

0

0,25

0,5

 Kilometer

Natura 2000

Natura 2000 är EU:s nätverk av värdefulla naturområden med arter eller naturtyper som är särskilt skyddsvärda ur ett europeiskt perspektiv. I Sverige har vi ca 4 000 Natura 2000-områden varav ca 250 finns i Västerbottens län. För varje område finns naturtyper och/eller arter utpekade. Syftet med Natura 2000-området är att bidra till att de för området utpekade naturtyperna och arterna har gynnsam bevarandestatus i Sverige och EU, vilket innebär att de utpekade arternas och naturtypernas utbredningsområde, areal, populationsutveckling och andra kvaliteter finns och kan bevaras.

Bevarandeplan

För varje Natura 2000-område finns en bevarandeplan upprättad. Här beskrivs de utpekade naturtyperna och arterna, deras bevarandetilstånd i det specifika området, samt vilka bevarandemål som har satts upp för dem. Om åtgärder och skötsel krävs för att uppnå målen beskrivs de också. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen.

Bevarandeplanen ska fungera som vägledning och stöd om någon form av exploatering blir aktuell. De naturvärden som finns i respektive Natura 2000-område får inte påverkas negativt och därför krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka bevarandevärdena i ett Natura 2000-område. Det gäller även åtgärder utanför Natura 2000-området om de riskerar att påverka områdets bevarandevärden. Detta regleras i miljöbalken 7 kap 28-29§§. Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsens miljöenhet före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Utpekade naturtyper enligt Art- och habitatdirektivet

9010 Taiga	7,0 ha
9050 Näringsrik granskog	4,0 ha

Utpekade arter enligt Art- och habitatdirektivet

1949 Norna

Beskrivning av området

Båskbacken ligger cirka 5 kilometer sydost om Sandfors vid Skellefteåälven i Malå kommun. Området domineras av fuktig, näringsrik granskog av urskogskaraktär. Träden i områdets äldsta delar är enorma och vissa av granarna är över 40 meter höga. Markvegetationen är frodig och örtrik, och här växer skuggviol och Natura 2000-arten norna.

Bevarandesyfte

Det överordnande bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs Fågeldirektiv eller Art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden

Den näringsrika granskogen och arterna som är knutna dit, särskilt förekomsten av norna.

Motivering

Områden med produktiva, relativt opåverkade naturskogar är idag ovanliga i dagens storskaliga skogsbrukslandskap. Nornan är en art som påverkas starkt negativt av modernt skogsbruk. Det är därför viktigt att Båskbacken och liknande områden skyddas.

Prioriterade åtgärder

Inga åtgärder är i dagsläget aktuella. Om skogen blir för sluten för nornan kan det bli aktuellt att försiktigt öppna upp den.

Beskrivning av utpekade naturtyper

9010 Taiga

Som taiga räknas skog med relativt liten påverkan och vars strukturer och funktioner liknar dem i en urskogsartad skog eller en naturskog. Viktigt är att det finns en skoglig kontinuitet och att träden är i olika åldrar och storlekar, och att död ved finns i sådana mängder att arter och processer typiska för naturskogar kan finnas och fortgå.

9050 Näringsrik granskog

Den näringsrika granskogen växer oftast på basisk berggrund med rörligt markvatten. Fältskiktet är i huvudsak präglad av de näringsrika förhållandena och är ofta artrikt. I Båskbacken växer den näringsrika granskogen utefter en sydsluttning med rörligt markvatten. Skogen är ca 180 år gammal och tack vare den produktiva marken mycket högvuxen. Markskiktet är örtrikt med ett flertal krävande kärleväxter, t.ex. norna, skuggviol och tibast.

Bevarandetillstånd idag för taiga och näringsrik granskog

Bedöms vara gynnsamt. Skogen är naturskogsartad och värdena kommer att utvecklas ytterligare över tid.

Bevarandemål för taiga och näringsrik granskog

Hydrologin spelar en mycket viktig roll och ska inte försämrans genom t.ex. dikning eller terrängkörning. Naturtypen ska huvudsakligen präglas av naturliga processer och träd i olika åldrar och dimensioner ska finnas. Död ved ska finnas i stor mängd och olika grader av nedbrytning. Norna och typiska arter ska finnas. Arealen ska inte minska.

Beskrivning av utpekade naturtyper

1949 Norna

Norna växer i frisk till fuktig barrskog. Växtplatsen utgörs normalt av sluttningar med rörligt, basiskt markvatten på kalk- eller grönstensunderlag. Oftast är det halvöppna lokaler där det finns rikligt med död ved i sent nedbrytningsstadium.

Bevarandetillstånd idag

Bedöms i nuläget vara gynnsamt. Nornans växtplats är skyddad från avverkning och andra ingrepp. Populationen är dock liten och isolerad vilket kan utgöra ett hot på längre sikt.

Bevarandemål

Populationen i området ska vara livskraftig och inte minska i antal eller utbredning. Livmiljön ska ha en naturlig hydrologi och ett fuktigt mikroklimat. Skogen den lever i ska hysa träd i olika åldrar och dimensioner, samt rikligt med död och döende ved.

Hotbild

Avverkning eller andra skogsbruksåtgärder skulle förstås innebära ett stort hot, men eftersom området är frivilligt avsatt av markägaren får inget skogsbruk förekomma här. Dock kan skogsbruk och dikning i omgivande bestånd skapa kanteffekter som påverkar området negativt.

Plockning och uppgrävning av norna är olagligt och kan utgöra ett hot. Populationen är liten och isolerad vilket hotar dess långsiktiga fortlevnad i området. Klimatförändringar riskerar på sikt att påverka nederbörd, temperatur, snötäcke osv. så mycket att vissa arter, artgrupper eller hela system minskar eller försvinner. Grustaget just utanför områdets gräns kan hota hydrologin.

Övriga verksamheter och åtgärder som kan påverka områdets värden innefattar terrängkörning och annat markslitage; exploatering såsom väg- och anläggningsbyggen; täktverksamhet såsom berg- och torvtäkt; kalkning och gödning. Dessa och liknande verksamheter kan påverka området även om de bedrivs utanför områdets gränser.

Bevarandeåtgärder

Skyddsåtgärder

Båskbacken är ett Natura 2000-område och har det skydd enligt miljöbalken som gäller samtliga Natura 2000-områden i landet. Alla verksamheter och åtgärder, innanför och utanför området, som på ett betydande sätt kan påverka Natura 2000-området är tillståndspliktiga enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken. Området är också frivilligt avsatt av markägaren Sveaskog, som även pekat ut det som nyckelbiotop, vilket innebär att inget skogsbruk får förekomma här.

Nornan är fridlyst enligt miljöbalken 8 kap 1-2 § med stöd av artskyddsförordningen 1 c § (SFS 1998:179). Det är förbjudet att plocka, gräva upp eller på annat sätt skada fridlysta växter.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder är i dagsläget aktuella. Framöver kan det bli aktuellt att försiktigt öppna upp skogen om den växer sig för tät för att utgöra en god livsmiljö för nornan.

Ytterligare information

På naturvardsverket.se kan du hitta mer information om Natura 2000.

I Naturvårdsverkets kartverktyg [Skyddad natur](#) kan du hitta kartmaterial och fakta om skyddade områden. Man kan ladda ner gränser och naturtypskartor (NNK) för alla eller enstaka områden.

I Skogsstyrelsens kartverktyg [Skogens pärlor](#) kan du bl.a. hitta information om skogar med höga naturvärden.